

Laidiens: **04.12.2012., Nr. 190**

Oficiālās publikācijas Nr.: **2012/190.14**

Ministru kabineta noteikumi Nr.769

Rīgā 2012.gada 13.novembrī (prot. Nr.64 27.§)

Noteikumi par stacionāro tehnoloģisko iekārtu dalību Eiropas Savienības emisijas kvotu tirdzniecības sistēmā

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par piesārņojumu"
24.¹ panta trešo daļu un septītās daļas 1.punktu,
30.panta pirmo daļu un 45.panta pirmo un septīto daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

1.1. kārtību, kādā pieprasa un izsniedz siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju (turpmāk – atļauja) likuma "Par piesārņojumu" 2.pielikumā minētajām piesārņojošajām darbībām (turpmāk – likuma 2.pielikumā minētās darbības);

1.2. kārtību, kādā iesniedz iesniegumu un saņem atļauju tām likumā minētajām darbībām, kuru ražošanas jauda vai saražotais produkcijas apjoms nepārsniedz likuma "Par piesārņojumu" 2.pielikumā minētos rādītājus (turpmāk – likuma 2.pielikumā minētie rādītāji);

1.3. iesnieguma veidlapas paraugu atļaujas saņemšanai un atļaujas veidlapas paraugu;

1.4. termiņu, kādā operators paziņo Valsts vides dienesta reģionālajai vides pārvaldei (turpmāk – pārvalde) par darbības izmaiņām;

1.5. kārtību, kādā veic emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas darbību radīto siltumnīcefekta gāzu emisijas (turpmāk – emisija) monitoringu;

1.6. kārtību, kādā pārbauda un apstiprina ikgadējo pārskatu par emisiju (turpmāk – emisiju ziņojums).

2. Noteikumi attiecas uz stacionārajām tehnoloģiskajām iekārtām, kurās tiek veikta kāda no likuma 2.pielikumā minētajām darbībām, kā arī uz stacionārajām tehnoloģiskajām iekārtām, kuru ražošanas jauda vai saražotais produkcijas apjoms nepārsniedz likuma 2.pielikumā minētos rādītājus (turpmāk – iekārta).

3. Operators šo noteikumu 4., 32. un 33.punktā minētos iesniegumus un tiem pievienotos pielikumus un dokumentus, kā arī šo noteikumu 48. un 61.punktā minētos ziņojumus attiecīgajā pārvaldē var iesniegt papīra formā (attiecīgo informāciju iesniedzot arī elektroniski), elektroniska dokumenta formā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu vai pēc elektroniskas reģistrēšanās aizpildot informāciju tiešsaistes režīmā Valsts vides dienesta vienotās vides informācijas sistēmas "TULPE" mājaslapā, ievērojot šādus nosacījumus:

3.1. ja informāciju iesniedz elektroniski (nosūtot uz pārvaldes elektroniskā pasta adresi vai iesniedzot elektronisko datu nesēju), operators, aizsargājot informāciju ar operatora izvēlētu paroli, nodrošina, ka tajā bez operatora ziņas nav veiktas izmaiņas;

3.2. ja informāciju iesniedz papīra formā, operators tai pievieno tikai tās monitoringa plāna veidlapas vai emisiju ziņojuma veidlapas sadaļas, kas attiecas uz konkrētām attiecīgā operatora iekārtām.

2. Kārtība, kādā iesniedz iesniegumu atļaujas saņemšanai, kā arī atļaujas izsniegšanas, grozīšanas un atcelšanas nosacījumi

2.1. Kārtība, kādā iesniedz un izvērtē iesniegumu atļaujas saņemšanai

4. Operators sagatavo iesniegumu atļaujas saņemšanai (turpmāk – atļaujas iesniegums) saskaņā ar šo noteikumu 1.pielikumu un tam pievieno:

4.1. atļaujas iesniegumā norādīto informāciju pamatojošus dokumentus;

4.2. procedūru aprakstus saskaņā ar Eiropas Komisijas 2012.gada 21.jūnija Regulu Nr.601/2012 par siltumnīcefekta gāzu emisiju monitoringu un ziņošanu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (turpmāk – regula Nr.601/2012).

5. Papildus šo noteikumu 4.punktā minētajam operators, ja uz to attiecināmas attiecīgās prasības, iesniedz:

5.1. informāciju par biomasas frakcijas noteikšanas metodi un aprēķiniem saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikuma 5. un 7.punktu, ja konkrētā kurināmā vai materiāla biomasas frakciju nosaka, izmantojot analīzes saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikuma 5.punktu;

5.2. operatora kontrolē esošo mērīšanas sistēmu atbilstību apliecinātos dokumentus, kas norāda, ka izmantotie mērīšanas līdzekļi ir pakļauti metroloģiskai kontrolei saskaņā ar normatīvajiem aktiem par mērīšanas līdzekļu kalibrēšanu vai verificēšanu, kalibrēšanas vai verificēšanas sertifikātiem un attiecīgām atzīmēm, lai pamatotu mērījumu rezultātu izmantošanu saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikuma 9.punktu;

5.3. informāciju par šo noteikumu 2.pielikuma 15.1., 15.2. un 15.3.apakšpunktā minētajām darbībām;

5.4. informāciju, kas pamato šo noteikumu 2.pielikuma 16.punktā minēto zemākā sadegšanas siltuma un emisijas faktoru noteikšanas metodi un zemākā sadegšanas lieluma vērtības, salīdzinot ar līdzvērtīgā komerciālā standarta kurināmā lielumu;

5.5. šo noteikumu 2.pielikuma 21.punktā minēto paraugu ņemšanas plānu, ja operators emisiju aprēķina faktoru noteikšanai izmanto analīzes saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikuma 21.punktu;

5.6. informāciju, kura saskaņā ar šo noteikumu 2.pielikuma 24.2.apakšpunktu pamato citu analīžu veikšanas biežumu, nekā attiecīgajam kurināmajam vai materiālam norādīts regulas Nr.601/2012 VII pielikumā.

6. Lai izstrādātu atļaujas iesniegumā norādāmos priekšlikumus monitoringa veikšanas nosacījumiem, operators saskaņā ar regulu Nr.601/2012 nosaka:

6.1. iekārtas kategoriju, kuru klasificē saskaņā ar regulas Nr.601/2012 19.panta 2.punktu;

6.2. attiecīgā gadījumā katras avota plūsmas kategoriju, kuru klasificē saskaņā ar regulas Nr.601/2012 19.panta 3.punktu;

6.3. monitoringa robežas katrai iekārtai saskaņā ar regulas Nr.601/2012 20.pantu.

7. Operators emisiju monitoringam piemēro uz aprēķiniem vai uz mērījumiem balstītu metodoloģiju saskaņā ar regulas Nr.601/2012 21.panta nosacījumiem. Attiecīgo metodoloģiju operators izvēlas, ievērojot šādus nosacījumus:

7.1. uz aprēķiniem balstīta metodoloģija ļauj noteikt emisijas no avotu plūsmām, pamatojoties uz darbības datiem, kas iegūti, izmantojot mērīšanas sistēmas, ar laboratoriskām analizēm noteiktos papildu parametrus vai standartlielumus;

7.2. uz aprēķiniem balstītu metodoloģiju var izmantot, lietojot regulas Nr.601/2012 24.pantā noteikto standarta metodi vai 25.pantā noteikto masas bilances metodi;

7.3. uz mērījumiem balstīta metodoloģija ļauj noteikt emisijas no emisijas avotiem, izmantojot attiecīgās siltumnīcefekta gāzes koncentrācijas nepārtrauktus mērījumus dūmgāzēs un dūmgāzu plūsmas mērījumus, kā arī ļauj veikt oglekļa dioksīda pārvietošanas monitoringu starp iekārtām, kurās notiek oglekļa dioksīda koncentrācijas un pārvietotās gāzes plūsmas mērīšana.

8. Pārvalde atļauj operatoram apvienot uz aprēķiniem balstītās metodoloģijas standarta metodi, masas bilances metodi un uz mērījumiem balstīto metodoloģiju dažādiem emisiju avotiem un avotu plūsmām no vienas iekārtas, ja pēc šādas apvienošanas nerodas neuzskaitītas emisijas vai dubulta emisiju uzskaitē.

9. Ja operators neizvēlas uz mērījumiem balstīto metodoloģiju, tas savas iekārtas darbībai piemēro uz aprēķiniem balstītu metodoloģiju, kas norādīta regulas Nr.601/2012 IV pielikumā, izņemot gadījumu, ja operators atļaujas iesniegumā pārvaldei pietiekami pamato, ka šīs metodoloģijas izmantošana nav tehniski iespējama, rada nesamērīgas izmaksas vai cita metodoloģija nodrošina augstāku vispārējo emisiju datu pareizību.

10. Operators izņēmuma gadījumā var nepiemērot šo noteikumu 7.punktā minēto metodoloģiju un izmantot regulas Nr.601/2012 22.pantā noteikto samazinājuma metodoloģiju, piemērojot to dažām avotu plūsmām vai emisiju avotiem, ja tiek ievēroti regulas Nr.601/2012 22.pantā noteiktie nosacījumi.

11. Operators, kura iekārtai ir zems emisiju līmenis saskaņā ar regulas Nr.601/2012 47.panta 2.punktu, var izmantot vienkāršotos monitoringa nosacījumus šo noteikumu 6.punktā minēto priekšlikumu izstrādei.

12. Operators, kura iekārta veic tādu likuma 2.pielikumā minēto darbību, kas rada N₂O emisijas, nedrīkst izmantot šo noteikumu 11.punktā minētos vienkāršotos monitoringa nosacījumus.

13. Šo noteikumu 11.punktā minētais operators:

13.1. veic vienkāršotu riska novērtējumu par to, vai kontroles darbības un šo kontroles darbību procedūras ir samērīgas ar raksturīgajiem riskiem (emisiju monitoringā izmantoto parametru, piemēram, darbības datu, emisiju aprēķina faktoru, datu noteikšanas mērīšanas līdzekļi, atkarība no nepatiesiem apgalvojumiem, pirms tiek ņemta vērā attiecīgo kontroles darbību ietekme) un apzinātajiem kontroles riskiem (emisiju monitoringā izmantoto parametru atkarība no nepatiesiem apgalvojumiem, ko kontroles sistēma laikus nenovērš vai nekonstatē un neizlabo);

13.2. pamato vienkāršoto monitoringa nosacījumu lietošanu.

14. Operators atļaujas iesniegumu un tā pielikumus iesniedz:

14.1. 30 dienas pirms likuma "Par piesārņojumu" 24.¹ panta piektās daļas 3.punktā minētā trešā perioda sākuma;

14.2. 45 darbdienas pirms likuma "Par piesārņojumu" 24.¹ panta piektās daļas 3.punktā minēto turpmāko periodu sākuma;

14.3. 45 darbdienas pirms likuma 2.pielikumā minētās darbības paredzētās uzsākšanas.

15. Pārvalde 10 darbdienu laikā pēc atļaujas iesnieguma saņemšanas rakstiski informē operatoru par nepieciešamo papildu informāciju, ja atļaujas iesniegumā nav norādīta visa vides aizsardzību regulējošajos normatīvajos aktos noteiktā informācija vai nav pievienoti informāciju pamatojoši dokumenti.

16. Ja operators atļaujas iesniegumā vai tā pielikumos iekļautajai informācijai ir piešķīris komercnoslēpuma statusu, operators šo informāciju iesniedz atsevišķi, pievienojot attiecīgu norādi par komercnoslēpuma statusa piešķiršanu.

17. Vienlaikus ar atļaujas iesniegumu operators iesniedz iesniegumu par nepieciešamajiem grozījumiem atļaujā A kategorijas vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai vai C kategorijas apliecinājumā vai iesniedz iesniegumu atļaujas saņemšanai A kategorijas vai B kategorijas piesārņojošai darbībai, vai paziņo par C kategorijas piesārņojošas darbības veikšanu šādos gadījumos:

17.1. ja iesniegumā atļaujas saņemšanai iekļautā informācija atšķiras no atļaujā A kategorijas vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai iekļautās informācijas vai C kategorijas apliecinājumā iekļautās informācijas;

17.2. ja atļaujā A kategorijas vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai jāizdara grozījumi, pamatojoties uz likumu "Par piesārņojumu", vai jāveic būtiskas izmaiņas C kategorijas darbībā.

18. Ja operators nav ievērojis šo noteikumu 17.punktā minētos nosacījumus, pārvalde 10 darbdienu laikā pieņem lēmumu par atļaujas A kategorijas vai B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai vai apliecinājuma C kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai izsniegšanas vai pārskatīšanas procedūras uzsākšanu un informē par to attiecīgo operatoru.

19. Pamatojoties uz šo noteikumu 18.punktā minēto pārvaldes lēmumu, operators saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā piesakāmas A, B un C kategorijas piesārņojošas darbības un izsniedzamas atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, sagatavo un 15 darbdienu laikā pēc lēmuma saņemšanas dienas iesniedz šo noteikumu 17.punktā minēto informāciju pārvaldē.

2.2. Sabiedrības līdzdalība iesniegumu izvērtēšanā

20. Atļaujas iesniegums, tajā iekļautā informācija un pievienotie pielikumi ir pieejami sabiedrībai, izņemot šo noteikumu 16.punktā minēto informāciju.

21. Pārvalde divu darbdienu laikā pēc atļaujas iesnieguma saņemšanas to ievieto Valsts vides dienesta tīmekļa vietnē, norādot termiņu, kas nav mazāks par 15 darbdienām, līdz kuram sabiedrība var iesniegt priekšlikumus.

22. Pārvalde divu darbdienu laikā pēc priekšlikumu saņemšanas informē par tiem operatoru, norādot termiņu, kas nav mazāks par piecām darbdienām, līdz kuram operatoram jāsniedz skaidrojums par saņemtajiem priekšlikumiem.

2.3. Atļaujas izsniegšana

23. Pārvaldes amatpersona pirms atļaujas pirmreizējās izsniegšanas jaunai iekārtai apskata attiecīgo iekārtu un 15 darbdienu laikā sagatavo atzinumu par tās atbilstību šo noteikumu 4. un 5.punktā minētajai informācijai.

24. Pārvalde izsniedz operatoram atļauju, ja, izvērtējot šo noteikumu 4. un 5.punktā minēto informāciju, atzīst, ka operators spēj veikt emisiju monitoringu un sagatavot emisiju ziņojumu atbilstoši regulā Nr.601/2012 un šajos noteikumos minētajām prasībām.

25. Lemjot par atļaujas izsniegšanu vai atteikumu izsniegt atļauju, pārvalde izvērtē:

25.1. operatora iesniegtos dokumentus saskaņā ar šo noteikumu un regulas Nr.601/2012 prasībām;

25.2. saņemtos valsts un pašvaldību institūciju, kā arī sabiedrības priekšlikumus un operatora skaidrojumu par tiem saskaņā ar šo noteikumu 22.punktu.

26. Pārvalde izsniedz atļauju atbilstoši šo noteikumu 3.pielikumā norādītajam atļaujas veidlapas paraugam.

2.4. Atļaujas un tajā iekļauto monitoringa nosacījumu grozījumi

27. Operators katru gadu, sagatavojot emisiju ziņojumu, izvērtē iespējas uzlabot atļaujā noteikto monitoringa metodoloģiju.

28. Regulas Nr.601/2012 69.panta 2. un 3.punktā noteikto informāciju operators pārvaldē iesniedz šādos termiņos:

28.1. A kategorijas iekārtai (saskaņā ar regulas Nr.601/2012 19.panta 2.punkta "a" apakšpunktu) – reizi četros gados līdz attiecīgā gada 30.jūnijam;

28.2. B kategorijas iekārtai (saskaņā ar regulas Nr.601/2012 19.panta 2.punkta "b" apakšpunktu) – reizi divos gados līdz attiecīgā gada 30.jūnijam;

28.3. C kategorijas iekārtai (saskaņā ar regulas Nr.601/2012 19.panta 2.punkta "c" apakšpunktu) – reizi gadā līdz kārtējā gada 30.jūnijam.

29. Ja šo noteikumu 61.punktā minētajā verifikācijas ziņojumā saskaņā ar Eiropas Komisijas 2012.gada 21.jūnija Regulas Nr.600/2012 par siltumnīcefekta gāzu ziņojumu un tonnkilometru ziņojumu verifikāciju un par verificētāju akreditāciju saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/87/EK (turpmāk – regula Nr.600/2012) 27., 29. un 30.punktu ir norādīti uzlabojumu ieteikumi vai nenovērstās nebūtiskās neatbilstības, operators līdz tā paša gada 30.jūnijam:

29.1. iesniedz pārvaldē ziņojumu, kurā apraksta, kā un kad ir novērsis vai plāno novērst verificētāja atklātās neatbilstības un īstenot ieteiktos uzlabojumus;

29.2. sniedz pamatojumu tam, ka verifikācijas ziņojumā iekļauto ieteikumu izpilde operatora izmantoto monitoringa metodoloģiju neuzlabotu, kā arī, ja ieteikumu izpilde radīs nesamērīgas izmaksas, iesniedz pārvaldei pierādījumus par šo izmaksu nesamērīgumu.

30. Šo noteikumu 29.punktā minēto informāciju pārvalde izvērtē 25 darbdienu laikā un pieņem bez iebildumiem, ja atzīst to par pamatotu, vai pieņem lēmumu par nepieciešamajiem grozījumiem, nosakot termiņu, līdz kuram operatoram tie ir jāveic.

31. Operators veic grozījumus iekārtas monitoringa nosacījumos un iesniedz iesniegumu par atļaujā nepieciešamajiem grozījumiem šādos gadījumos:

31.1. ja operators plāno izmaiņas iekārtas darbībā vai iekārtas darbības līmenī sakarā ar iekārtas paplašināšanu vai jaudas samazināšanu;

31.2. regulas Nr.601/2012 14.panta 2.punktā noteiktajos gadījumos;

31.3. monitoringa plānā veicamas būtiskas izmaiņas regulas Nr.601/2012 15.panta 3.punktā noteiktajos gadījumos;

31.4. ja mainītie emisiju aprēķina faktori nodrošinās emisiju noteikšanu ar lielāku precizitāti.

32. Šo noteikumu 31.1., 31.2. un 31.4.apakšpunktā minētajos gadījumos operators iesniegumu par atļaujā nepieciešamajiem grozījumiem iesniedz pārvaldē vismaz 45 darbdienas pirms izmaiņām likuma 2.pielikumā minētajā darbībā.

33. Šo noteikumu 31.3.apakšpunktā minētajā gadījumā operators iesniegumu par atļaujā nepieciešamajiem grozījumiem iesniedz pārvaldē vismaz 15 darbdienas pirms izmaiņām likuma 2.pielikumā minētajā darbībā.